## 2018

## **PHILOSOPHY**

(Major)

Paper: 3.2

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- 1. Answer the following as directed:

  1×10=10

  তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া:
  - (a) Name a philosopher whose aim was to find out certain and self-evident truths.
     এক নিশ্চিত আৰু স্বতঃসিদ্ধ সত্যৰ জ্ঞানত উপনীত হ'বৰ
     বাবে লক্ষ্য ৰখা দার্শনিকজনৰ নাম লিখা।
  - (b) What is the first and the most certain knowledge according to Descartes?

    ডেকার্টৰ মতে প্রথম আৰু আটাইতকৈ নিশ্চিত জ্ঞান কি?

- (c) Who said that the moving principle of the body is the heat in the heart?

  হাদযন্ত্ৰৰ (heart) উত্তাপেই শৰীৰৰ চালিকা শক্তিৰ মূল
  নীতি বুলি কোৱা দাৰ্শনিকজন কোন?
- (d) In which part of the body the Soul is located according to Descartes?
  ডেকার্টৰ মতে আত্মাৰ প্রধান স্থিতি ক'ত?
- (e) Name the philosopher according to whom God and the World are one.
  ঈশ্বৰ আৰু জগত একেই বা অভিন্ন বুলি কোৱা দার্শনিকজনৰ নাম লিখা।
- (f) What is the essential attribute of mind according to Spinoza?
  শ্পিনোজাৰ মতে মনৰ অত্যাৱশ্যকীয় গুণ কি?
- (g) Spinoza holds that individual minds and bodies are finite temporal \_\_\_\_\_ of substance.

  (Fill in the blank)

  ম্পিনোজাই কয় যে ব্যক্তি-মন আৰু শৰীৰসমূহ দ্ৰব্যৰ সীমিত, ক্ষন্তেকীয়া \_\_\_\_\_।

  (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(h) Name the philosopher who defined substance in terms of active force.
দ্ৰব্যক সক্ৰিয় শক্তিৰ কেন্দ্ৰ বুলি অভিহিত কৰি সংজ্ঞা দিয়া দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা।

 (i) State one difference between Spinoza and Leibniz so far as their theory of substance is concerned.
 দ্রব্য সম্পর্কীয় তত্ত্বৰ সন্দর্ভত স্পিনোজা আৰু লিবনিজৰ মাজত থকা এটা পার্থক্য উল্লেখ কৰা।

(j) What does Leibniz mean by Monad of Monads'?
Monad of Monads' বুলি কৈ লিবনিজে কি বুজাইছে ?

Give short answers to the following : 2×5=10
 তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Name the philosopher who laid down two criteria of truth. What are these two criteria? সত্যৰ দুটা নির্ণায়ক নীতি আগবঢ়োৱা দার্শনিকজনৰ নাম লিখা। এই নির্ণায়ক নীতি দুটা কি কি? (b) Does the expression cogito ergo sum (I think,
 .: I exist) imply an inference? Give reasons for your answer.

Cogito ergo sum বা 'মই ভাবোঁ, গতিকে মই অস্তিত্বশীল' বোলা কথাষাৰে অনুমানক বুজায় নেকি? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে যুক্তি আগবঢ়োৱা।

(c) State two important features of the Cogito (Self) in the philosophy of Descartes.

ডেকাৰ্টৰ দৰ্শনত Cogito বা আত্মাৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য বা দিশ উল্লেখ কৰা।

(d) State the definition of substance according to Spinoza. What is the essence of substance as per this definition?

ম্পিনোজাৰ মতে দ্ৰব্যৰ সংজ্ঞা আগবঢ়োৱা। এই সংজ্ঞা অনুসৰি দ্ৰব্যৰ মূল লক্ষণ কি?

(e) Who used the expression 'Actus Purus' for God? Bring out its meaning.

ঈশ্বৰ সম্পৰ্কে 'Actus Purus' বোলা কথাষাৰ কোনে প্ৰয়োগ কৰিছিল ? কথাষাৰৰ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰা।

- 3. Answer any four of the following: 5×4=20 তলত দিয়াবোৰৰ থি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা:
  - (a) "Descartes has been called a typical dualist philosopher in the history of philosophy." Explain the statement.

    'দেশনৰ ইতিহাসত ডেকার্টক এজন বিশেষ ধৰণৰ দ্বৈতবদি দার্শনিক বুলি অভিহিত কৰা হয়।" এই উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা।
  - (b) Are the attributes of substance in Spinoza's philosophy subjective? What are the two attributes of substance that a human mind can know?

    3+2=5

    ম্পিনোজাৰ দর্শনত উল্লেখ কৰা দ্রব্যৰ গুণসমূহ ব্যক্তিনিষ্ঠ নেকি? মানুহৰ মনে জানিব পৰা দ্রব্যৰ গুণ দুটা কি কি?
  - (c) What is a 'mode' according to Spinoza?
    Explain briefly in what way Spinoza tried to explain the finite world.

    1+4=5

    শিপনোজাৰ মতে বিন্যাস (mode) কি? শ্পিনোজাই কিদৰে সসীম জগতখন ব্যাখ্যা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল, চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Write a brief note on the conception of God in Spinoza's Philosophy.
  স্পিনোজাৰ দর্শনত ঈশ্বৰৰ ধাৰণা সম্পর্কে এক চমু টোকা লিখা।
- (e) Explain briefly the concept of mind-body relation according to Leibniz.
   লিবনিজৰ মতে মন আৰু শৰীৰৰ সম্পৰ্কৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।
- 4. Answer any four of the following:

  10×4=40
  তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা:
  - (a) Give a critical explanation of Descartes' views on cogito ergo sum.

    Cogito ergo sum বা 'মই ভাবোঁ, গতিকে মই অস্তিত্বশীল' সম্পৰ্কীয় ডেকাৰ্টৰ ধাৰণাৰ এক বিচাৰাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।
    - (b) Explain the chief features of Descartes' method with special reference to the nature of 'doubt' as laid down by him.

      6+4=10

      ডেকার্টৰ পদ্ধতিৰ মুখ্য বা প্রধান লক্ষণসমূহ ব্যাখ্যা কৰাৰ লগতে ডেকার্টে উল্লেখ কৰা 'সন্দেহ'ৰ প্রকৃতি কেনে এই সম্পর্কেও আলোচনা কৰা।

- (c) Explain after Descartes in what way mind and body are opposed to each other with reference to his theory of mind and body.

  ডেকার্টে আগবঢ়োৱা মন (আত্মা) আৰু শৰীৰৰ সম্পর্ক সম্পর্কীয় তত্ত্বটোৰ আধাৰত মন আৰু শৰীৰৰ পাবম্পৰিক বিভেদ বা ভিন্নতা সম্পর্কে ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Explain the theory of substance as formulated by Spinoza. Bring out the implications of the theory.

  5+5=10

  শ্পিনোজাই আগবঢ়োৱা দ্ৰব্য সম্পৰ্কীয় তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।
  তত্ত্বটোৰ নিৰ্দেশনাসমূহ উল্লেখ কৰা।
- (e) "Every determination is negation." Explain in terms of Spinoza's substance.
   "Every determination is negation." ধাৰণাটো ম্পিনোজাৰ দ্ৰব্যৰ প্ৰসঙ্গত ব্যাখ্যা কৰা।
- (f) What are the Monads? Explain the chief features of the monad. 3+7=10 চিৎ পৰমাণুসমূহ কি? চিৎ পৰমাণুৰ মুখ্য লক্ষণ বা বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Explain after Leibniz about the harmony of the universe.

লিবনিজক অনুসৰণ কৰি বিশ্বজগতৰ শৃঙ্খলা সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা। 2018

## PHILOSOPHY

( Major )

Paper: 3.1

## ( Indian Philosophy )

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- Answer the following as directed:

  1×10=10

  তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুষায়ী উত্তৰ লিখা:
  - (a) What does the word 'Mantra' stand for in Indian philosophy?
    ভাৰতীয় দৰ্শনত 'মন্ত্ৰ' শব্দই কি বুজায় ?
  - (b) What is the meaning of the word Āstika in Indian philosophy?
    ভাৰতীয় দৰ্শনত 'আস্তিক' শব্দৰ অৰ্থ কি ?

(c) Upanişads are also known as Karma Kāṇḍa/Jñāna Kāṇḍa.

( Choose the correct answer ) উপনিষদক কৰ্ম কাণ্ড/জ্ঞান কাণ্ড বুলিও জনা যায়। ( শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা )

- (d) Mention the objective aspect of the ultimate reality as found in the Upaniṣads.
  উপনিষদত পোৱা পৰম সত্তাৰ বস্তুগত দিশটো উল্লেখ কৰা।
- (e) What is the root meaning of the word 'Chāru' as found in the Cārvāka philosophy?

  চাৰ্বাক দৰ্শন অনুসৰি 'চাৰু' শব্দৰ মূল অৰ্থ কি?
- (f) Mention the epistemological doctrine of the Cārvāka philosophy.
  চাৰ্বাক দর্শনৰ জ্ঞানবিদ্যামূলক তত্ত্বটো উল্লেখ কৰা।
- (g) "He who sees the Pratītyasamutpāda sees the Dharma, and he who sees the Dharma sees the Pratītyasamutpāda." Who made this statement?

"He who sees the Pratītyasamutpāda sees the Dharma, and he who sees the Dharma sees the Pratītyasamutpāda." এই উক্তিটো কোনে দিছিল?

(h) What does the 'Pāli canon' mean in Buddhism?

'পালি গ্ৰন্থ'ক বৌদ্ধ দৰ্শনত কি বুলি কোৱা হয় ?

(i) How are the 'jinas' popularly referred as in Jainism?

জৈন দর্শনত 'জিন' কেনেদৰে জনাজাত?

(j) What is the alternative term for 'Syādvāda' as used in Jaina philosophy?
জৈন দর্শনত 'স্যাদবাদ'ক আন কি শব্দৰে জনা যায়?

2. Answer the following questions very briefly:

 $2 \times 5 = 10$ 

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ অতি চমুকৈ লিখা :

(a) Explain the meaning of the word 'Upanişad'.

'উপনিষদ' শব্দৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Explain the spiritual characteristic of Indian philosophy.

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ আধ্যাত্মিকতাবাদ বৈশিষ্ট্যটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Why Cārvāka philosophy rejects the existence of ether?
  চাৰ্বাক দৰ্শনত কিয় আকাশৰ অস্তিত্ব অস্বীকাৰ কৰা হয় ?
- (d) What is the meaning of the word 'naya' in Jainism?
  জৈন দৰ্শনত 'নয়' শব্দৰ অৰ্থ কি?
- (e) Explain the Second Noble Truth as found in Buddhism.
   বৌদ্ধ দর্শন অনুসৰি দ্বিতীয় আর্য সত্য ব্যাখ্যা কৰা।
- 3. Answer the following (any four): 5×4=20 তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা):
  - (a) Why is Upanisad said to be the fountain head of Indian philosophy?
    উপনিষদক কিয় ভাৰতীয় দৰ্শনৰ মূল উৎস বোলা হয়?
  - (b) Why does Cārvāka consider that matter is the ultimate reality?

    চাৰ্বাকসকলে কিয় বস্তুক পৰম সত্তা বুলি গণ্য কৰে?
  - (c) Write a brief note on the 'three basket' of Buddhism.
    বৌদ্ধ দৰ্শনৰ 'তিনি খৰাইা'ৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(d) Why does Buddha's ethics called the middle-path?

বৌদ্ধ নীতিশাস্ত্রক কিয় মধ্যমপন্থা বোলা হয়?

(e) How does Jainism explain the theory of Anekāntavāda?

জৈন দৰ্শনে অনেকান্তবাদ তত্ত্বটো কেনেদৰে বৰ্ণনা কৰিছে ?

(f) Write a brief note on Tirthankaras as the founder of Jainism.

জৈন দৰ্শনৰ প্ৰতিষ্ঠাতা হিচাপে তীৰ্থংকৰসকলৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

4. Answer the following (any four) : 10×4=40
তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) What do you understand by the word 'Darśana'? Discuss the dichotomy between Āstika and Nāstika systems in Indian philosophy. 4+6=10

'দৰ্শন' বুলিলে কি বুজা? ভাৰতীয় দৰ্শনত আস্তিক আৰু নাস্তিক দ্বিধাকৰণ আলোচনা কৰা।

- (b) Mention the name of Āstika systems in Indian philosophy. Explain three fundamental differences between Cārvāka and Buddhism as non-Vedic systems of Indian philosophy.

  4+6=10
  ভাৰতীয় দর্শনৰ আন্তিক দর্শনসমূহৰ নাম লিখা। চার্বাক আৰু বৌদ্ধ দর্শনৰ অবৈদিক দর্শন হিচাপে ভাৰতীয় দর্শনৰ তিনিটা মৌলিক পার্থক্য ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) Explain critically Cārvāka epistemology. 10 চার্বাক জ্ঞানতত্ত্ববাদ সমালোচনামূলকভাবে ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Why does Cārvāka philosophy advocate gross individual hedonism? Can Cārvāka hedonism be compared with that of Epicurus of Greece?

  াত্যাবাক দৰ্শনক কিয় অমার্জিত স্থূল সুখবাদ বোলা হয়?
  চার্বাক সুখবাদক গ্রীক এপিকুৰাচ সুখবাদৰ লগত তুলনা কৰিব পাৰিনে?
- (e) What does the word 'Buddha' refer to in Buddhism? Explain the concept of Nirvāṇa as advocated by Buddha.

  5+5=10
  বৌদ্ধ দৰ্শনত 'বুদ্ধ' শব্দই কি বুজায়? বুদ্ধই প্ৰতিষ্ঠিত কৰা নিৰ্বাণৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Discuss critically the concept of Anātmavāda in Buddhism.
   বৌদ্ধ দর্শনৰ অনাত্মবাদ তত্ত্বটো সমালোচনামূলকভাৱে আলোচনা কৰা।
- (g) Explain critically Jaina theory of judgement. 10 জৈন অৱধাৰণ তত্ত্বটো সমালোচনামূলকভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

\* \* \*